

TEMATIKA

1. A Habsburg Monarchia VI. Károly és Mária Terézia uralkodása alatt
2. A Szent Római Birodalom a XVIII. században
3. Poroszország nagyhatalommá válása
4. A francia abszolútizmus évszázada
5. A mediterrán világ viszonya Európa nagyhatalmaival
6. A brit nagyhatalom kialakulása és megszilárdulása
7. A nagy északi háború. A Balti-tenger partvidékének sorsa
8. Az Orosz Birodalom felemelkedése, Lengyelország bukása
9. Skandinávia a svéd nagyhatalmi törekvések kudarca után
10. Az Oszmán Birodalom a XVIII. században és a XIX. század első felében
11. A felvilágosodás különböző formái
12. A francia forradalom és következményei
13. A bécsi kongresszus és a Szent Szövetség
14. A Bourbon restauráció és a júliusi monarchia
15. A Német Szövetség
16. Az Osztrák Császárság a XIX. század első felében
17. Az ipari forradalom
18. A nemzeti államok kialakulása

IRODALOMJEGYZÉK

Kötelező források

Kora újkori egyetemes történeti szöveggyűjtemény. Szerk. POÓR János. Bp., 2000. [Poór 2000]

Egyetemes történeti szöveggyűjtemény 1789–1914. Szerk. DIÓSZEGI István. Bp., 2001, [Diószegi 2001]

Robert DARNTON: Lúdanyó meséi. A nagy macskamészárlás. Két epizód a francia kultúrhistoria köréből. Bp., 1987. [Darnton 1987]

Edmund BURKE: *Töprengések a francia forradalomról.* Bp., 1990. [Burke 1990]

Habsburg Monarchia

Az osztrák Pragmatica Sanctio = Poór 2000, 97–99; *II. József politikai emlékirata, 1763* = Poór 2000, 137–142; *Mária Terézia tanácsa leányának, Mária Krisztinának, 1766* = Poór 2000, 149–151; *Mária Terézia levele fiához, Miksához, 1774* = Poór 2000, 155–157; *II. József császár felső-ausztriai türelmi rendelete, 1781* = Poór 2000, 242–243; *I. Ferenc császár tanácsai fiának, Ferdinándnak, 1835* = Diószegi 2001, 108–109; *Metternich kormányzati elvei 1815 után* = Diószegi 2001, 84–86

Szent Római Birodalom

Christian August Beck állam- és jogtörténeti tankönyvéből = Poór 2000, 114–124; *A római király választása és koronázása Frankfurtban* = Poór 2000, 134–137; *A Német-római Birodalom megszűnése, 1806* = Diószegi 2001, 64–65

A porosz királyság

Frigyes Vilmos a katonai fegyvelemről, 1713 = Poór 2000, 99–100; *II. Frigyes porosz király 1752-es politikai testamentuma* = Poór 2000, 111–114; *A hubertusburgi béke, 1763* = Poór 2000, 132–134

Nagy-Britannia

Jogok törvények (Bill of Rights) = Poór 2000, 89–92; *Trónöröklési Törvény (1701)* = Poór 2000, 92–93; *Act of Union, 1707* = Poór 2000, 95–97; *Értekezés a pártokról (1733–34)* = Poór 2000, 105–106; *A brit kormány és a miniszterelnök viszonya és felelőssége (1741)* = Poór 2000, 106–107; *Az illetéktörvény, 1765* = Poór 2000, 146–147; *Az angol alkotmányról, 1765* = Poór 2000, 147–149; *Parlamenti reformok Angliában, 1832* = Diószegi 2001, 106–108

Franciaország

A párizsi béke, 1763 = Poór 2000, 129–132; *Rendelet a legfelsőbb tanácsok felállításáról, 1771* = Poór 2000, 154–155; *A cambrai-i plébánosok levele, 1774* = Poór 2000, 237; *A „filozófusok összeesküvése”* = Poór 2000, 243–246; *A francia vidéki életéről* = Poór 2000, 332–333; *Az Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozata* = <http://mek.oszk.hu/00000/00056/html/228.htm>; *Szemelvények* = Burke 1990 (honlapon!)

Spanyolország

Aranda gróf titkos memorandumja III. Károlyhoz, 1783 = Poór 2000, 157–160; *Spanyolország hanyatlásáról, 1724* = Poór 2000, 322–324

A felvilágosodás formái

Az edinburghi Select Society leírása (1754–1794) = Poór 2000, 161–164; *A nagy macskamészárlás* = Darnton 1987, 127–168 (honlapon!); *II. József jellemzése, 1790* = Poór 2000, 169–174; *A szabadkőműves-alkotmányból* = Poór 2000, 100–105; *A szabadkőművesség elleni beadvány Spanyolországban, 1751* = Poór 2000, 108–110

Kötelező irodalom

HAHNER Péter: *A régi rend alkonya. Egyetemes történet 1648–1815*. Bp., 2006. (a vonatkozó fejezetek); *19. századi egyetemes történet*. Szerk. VADÁSZ Sándor. Bp., 1988. (a vonatkozó fejezetek)

Ajánlott irodalom

Általános es összefoglaló munkák

A hosszú 19. század rövid története. Szerk. BEBESI György. Pécs, 2005.
Pierre CHAUNU: *A klasszikus Európa*. Bp., 1971.
DIÓSZEGI István: *A hatalmi politika másfél évszázada 1789–1939*. Bp., 1994.
HAJNAL István: *Az újkor története*. Bp. 1988. Egyetemes történet III. (Reprint).
Paul KENNEDY: *A nagy hatalmak tündöklése és bukása. Gazdasági változások és katonai konfliktusok 1500–2000*. Bp., 1992.

Egyes országok es régiók története

David BIRMINGHAM: *Portugália története*. Bp., 1998.
Georges DUBY (szerk.): *Franciaország története I. A kezdetektől a Bourbon-restaurációig*. Bp., 2005.
Bernt ENGELMANN: *Poroszország. A lehetőségek hazája*. Bp., 1986.
FONT Mária–KRAUSZ Tamás–NIEDERHAUSER Emil–SZVÁK Gyula: *Oroszország története*. Bp., 1997.
Mary FULBROOK: *Németország története*. Bp., 1993.
Fernando GARCÍA DE CORTÁZAR– José Manuel GONZÁLES VESGA:
Spanyolország története. Bp., 2001.
GONDA Imre – NIEDERHAUSER Emil: *A Habsburgok. Egy európai jelenség*. Bp., több kiadás
HAHNER Péter: *Franciaország története*. Bp., 2002.
MATUZ József: *Az Oszmán Birodalom története*. Bp., 1990.
NIEDERHAUSER Emil: *Kelet-Európa története*. Bp., 2001.
POÓR János: *Az osztrák örökösödési háború*. Bp., 2006.
RING Éva: *„Lengyelországot az anarchia tartja fenn?”* Bp., 2001.
SZÁNTÓ György Tibor: *Anglia története*. Bp., 1987.
SZOKOLAY Katalin: *Lengyelország története*. Bp., 1997.
Erich ZÖLLNER: *Ausztria története*. Bp., 1998.

Felvilágosodás és politikai mozgalmak

EGEDY Gergely: *Brit konzervatív gondolkodás és politika*. Bp., 2005.
FURET, François: *A francia forradalom*. Bp. 1996.
HAHNER Péter: *A nagy francia forradalom kisenciklopédiája*. Bp., 1989.
Ulrich IM HOF: *A felvilágosodás Európája*. Bp. 1995.
KONTLER László (szerk.): *Konzervativizmus 1593–1872*. Bp., 2000.
MEZEY Barna – SZENTE Zoltán: *Európai parlamentarizmus- es alkotmánytörténet*. Bp., 2003.
Leo STRAUSS – Joseph CROPSY (szerk.): *A politikai filozófia története*. Bp., 1994.
Alexis de TOCQUEVILLE: *A régi rend es a forradalom*. Bp., 1994.